

Przedpłata:
Kwartalnie 480.— mk.
Miesięcznie 180.— mk.
Poszczególne numery 30 mk

Oreodownik Powiatowy

wychodzi w środy i soboty

Ogłoszenia
przyjmuje się za opłatą
60 mk. od jednolamowego
wiersza drobnego druku,
reklamy 90 mk. od wiersza.

Administracja: Starostwo w Pucku.

Telefon nr 1

Dział urzędowy.

DZIAŁ URZĘDOWY.

- 606 Układ z dnia 29. IV. 22. zawarty między Rzeczpospolitą Polską a Rzeszą Niemiecką w sprawie ułatwień, dotyczących ruchu granicznego.
607. Okólnik Wojewody Pomorskiego z dnia 10. X. 22. w sprawie umieszczenia nazwisk w myśl § 15 Ord. Proced.
608. Obwieszczenie Wojewody Pomorskiego w sprawie odszkodowania za świadczenia wojenne, dostarczone władzom niemieckim.
609. Komunikat Wojewody Pomorskiego z dnia 14. X. 22. w sprawie wywozu wiktyny z Pomorza.
610. Zatwierdzenie przełożonego obszaru dworskiego w Lubocinie.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

Ogłoszenie Komitetu Pomocy wdowom i sierotom po pracownikach morskich

606.

Układ

z dnia 29 kwietnia 1922 roku
zawarty między Rzeczpospolitą Polską a Rzeszą Niemiecką w sprawie ułatwień, dotyczących ruchu granicznego

(zatwierdzony ustawą z dnia 28 lipca 1922 r. — Dz. U. R. P. Nr. 71, poz. 637).

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
NACZELNIK PAŃSTWA POLSKIEGO
JÓZEF PIŁSUDSKI.

Wszem wobec i każdemu z osobna komu o tem wiedzieć należy, wiadomem czynimy:

W dniu dwudziestym dziewiątym kwietnia, tysiąc dziewięćset dwudziestego drugiego roku w Poznaniu podpisany został między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej z jednej strony a Rządem Rzeszy Niemieckiej z drugiej. Układ w sprawie ułatwień, dotyczących ruchu granicznego, o następującem brzmieniu dosłownem:

U K Ł A D

zawarty pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Rzeszą Niemiecką w sprawie ułatwień, dotyczących ruchu granicznego.

Celem ułatwienia mieszkańcom powiatów granicznych ruchu przez granicę polsko-niemiecką, zawarty został układ między Rzeczpospolitą Polską a Rzeszą Niemiecką przez pełnomocników obu stron, a mianowicie w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej przez:

p. Aleksandra Szembeka,

a w imieniu Rzeszy Niemieckiej przez:

p. posła D-ra Pawła Eckardta,

na mocy odnośnych pełnomocnictw, które po ich przedstawieniu zbadano i za ważne uznano w następującem brzmieniu:

I. Ułatwienia osobiste.

Art. 1.

1. Osobom, które mieszkają w obrębie po-

wiatów granicznych, lecz nie dalej jak w odległości 10 kilometrowej od granicy polsko-niemieckiej i tamże dłużej niż 3 miesiące przebywają, zezwala się na przekraczanie granicy pieszo, konno, na kole (rowerze), wozem, saniami lub koleją i na przebywanie poza granicą w myśl postanowień artykułów 2—10, a to nawet bez posiadania paszportu i wizy. Posługiwanie się przytem samochodami dozwala się jedynie urzędnikom publicznym w celach służbowych, dalej księżom, lekarzom, weterynarzom i akuszerkom celem spełniania swych obowiązków zawodowych oraz w wypadkach niesienia pomocy w razie niebezpieczeństwa powodzi i pożaru. Korzystanie z pociągów osobowych i pośpiesznych jest dozwolone tylko wtedy, jeżeli dany pociąg zatrzymuje się w obrębie 10 kilom. od granicy polsko-niemieckiej.

2. Powiatami granicznymi są powiaty, przylegające do polsko-niemieckiej granicy. O ile zajdzie nadzwyczajna potrzeba, może każdy z obu zainteresowanych Rządów uznać za obszar należący do powiatu granicznego w myśl niniejszego układu te części innych sąsiednich powiatów, które położone są w odległości nie dalszej jak 10 kilom. od granicy polsko-niemieckiej. O powyższem ma być uwiadomiony Rząd strony przeciwnej.

Art. 2.

1. Osoby, które pragną korzystać z ulg, przewidzianych w artykule 1, muszą być w posiadaniu przepustki, określonej w artykule 3.

2. Przepustki te uprawniają do przekraczania granicy i do przebywania na odległości nie dalszej jak 10 kilometrów od granicy w obrębie tego przeciwległego powiatu, który graniczy z powiatem, w którym wydano przepustkę. Jeżeli powiat ten przylega do kilku powiatów, położonych po drugiej stronie granicy, wówczas pozwolenie na pobyt obejmuje wszystkie te powiaty. W razie nadzwyczajnej potrzeby ma władza powołana do wydawania przepustek prawo, rozciągnąć ważność wydanej przepustki na inne powiaty graniczne, z obu stron sąsiadujące.

Art. 3.

1. W myśl artykułu 2 wydaje się następujące przepustki:

- a) przepustki do jednorazowych podróży,
- b) przepustki stałe,
- c) przepustki nadzwyczajne,
- d) przepustki gospończe.

2. Do przepustek należy używać formularzy drukowanych w językach polskim i niemieckim. Co do treści i formy tych formularzy nastąpi osobne porozumienie. W przepustkach muszą być wypisane:

- a) imię i nazwisko, stanowisko lub zawód, miejsce i data urodzenia oraz miejsce zamieszkania właściciela dokumentu,
- b) cel podróży,
- c) miejsce przekroczenia granicy,
- d) oznaczenie powiatu lub powiatów granicznych, w których obrębie przepustka jest ważną,
- e) wszelkie ograniczenia przebywania poza granicą tak co do miejscowości jak i co do czasu wynikające w celu podróży lub z innych powodów,
- f) wymienienie osób towarzyszących w wieku poniżej lat 12 (ustęp 5).

3. Przepustki, wymienione w ustępie 1, pod a), b) i d) muszą być zaopatrzone w fotografię właściciela odstemplowaną bezpłatnie urzędową pieczęcią oraz własnym właściciela podpisem lub znakiem. Jeżeli właściciel przepustki, wymienionej pod nr. 1a), okaże jaki inny dokument urzędowy względnie urzędowo potwierdzony, zaopatrzonej w fotografię swą, wówczas można obyć się bez fotografii na wymienionej przepustce.

4. Przepustki wyliczone w ustępie 1 a), b) i d) wystawiają po stronie polskiej władze administracyjne I instancji, zaś po stronie niemieckiej landracyi wzgl. policyjne władze obwodów miejskich. Przepustki, wymienione pod c) wydają po stronie polskiej zwierzchnicy gmin, wzgl. obszarów ćworskich, a po stronie niemieckiej policyjne władze miejscowe. Właściwą do wystawiania przepustek jest władza, w której obrębie petent stale zamieszkuje. Władze jednej ze stron zawierających układ winny o każdej przez siebie wystawionej przepustce uwiadomić niebawem właściwe władze strony przeciwnej. Zastrzeżeniem jest bezpośrednie porozumienie się właściwych władz administracyjnych obu stron zainteresowanych co do bliższych szczegółów postępowania. W wypadkach przewidzianych w artykule 2 ustęp 2 (zdanie końcowe) winno nastąpić zawiadomienie o wydaniu przepustki przed jej wręczeniem. Władza wystawiająca przepustki nadzwyczajne winna o jej wydaniu uwiadomić swoją władzę przełożoną.

5. Przepustki wolno wydawać tylko osobom w wieku powyżej lat 12, wyjątkowo może być wydana przepustka w razie nadzwyczajnej potrzeby także dla osoby, liczącej poniżej lat 12. Pozatem wolno młodzieży poniżej lat 12 przekraczać granicę bez przepustki tylko w towarzystwie osoby dorosłej i tylko wówczas, gdy w przepustce wydanej tym osobom dorosłym jest wyraźnie zaznaczone upoważnienie zabrania ze sobą młodzieży.

6. Wszystkie przepustki po upływie terminu ich ważności winny być zwrócone władzy, która je wydała.

Art. 4.

1. Przepustki do podróży jednorazowych wystawiać należy osobom, wymienionym w artykule 1 ustęp 1, które pragną przekroczyć granicę celem jednorazowego pobytu (przejściowego) na obszarze, oznaczonym w artykule 2, ustęp 2. Przepustka taka ważną jest najwyżej na przeciąg 14 dni i uprawnia do pobytu zagranicą co najwyżej przez 6 dni.

2. Za wystawienie przepustki należy, poza wypadkiem ubóstwa płacić 24 mk. polskie lub 2 mk. niem.

3. Do wystawienia przepustek jednorazowych należy używać formularzy czerwonych.

Art. 5.

1. Mieszkańcy pogranicza, którzy zmuszeni są częściej przekraczać granicę wobec swych zajęć zawodowych i gospodarczych, dla spraw kościelnych lub dla innych specjalnych powodów, otrzymywać będą stałe przepustki z ważnością 3 miesięczną. Jednorazowy nieprzerwany pobyt zagranicą nie może przekraczać 6 po sobie następujących dni.

2. Za wystawienie przepustki opłaca się 60 mk. polskich lub 5 mk. niemieckich. Parafjanie udający się na nabożeństwo oraz dzieci idące na naukę religii są uwolnieni od opłat należytości; tak samo w razie ubóstwa nie pobiera się tej należytości.

3. Przepustki przedłużać można bezpłatnie na dalsze 3 miesiące.

4. Do wystawiania przepustek stałych należy używać formularzy zielonych.

Art. 6.

1. Przepustki nadzwyczajne można wydawać, jeżeli się okaże, że istnieje specjalny i dostatecznie sprawdzony powód, i że petent z powodu nagłości tego wypadku nie może się wystarać o przepustkę innego rodzaju, bez narażenia się na udaremnienie celu przekroczenia granicy.

2. Postanowienia artykułu 4 ustęp 1 zdanie 2 i artykułu 4, ustęp 2, znajdują zastosowanie przy wydawaniu przepustek nadzwyczajnych.

3. Do wystawiania tych przepustek należy używać o ile możliwości papieru białego.

Art. 7.

1. Właścicielom gruntów, członkom ich rodzin oraz osobom w ich gospodarstwie zatrudnionym wydaje się przepustki gospodarcze o ile gruntu tych osób lub większa ilość ich gruntów, tworzących jedną całość gospodarczą, przecięte są przez granicę, lub też o ile są tak położone, że bez przekroczenia linii granicznej nie mogą być prawidłowo zagospodarowane. To samo obowiązuje, gdy kierownictwo warsztatu gospodarczego rozciąga się na obojętne położone na terytorjum strony przeciwnej. Narówni z właścicielami uważane są inne osoby, uprawnione na podstawie roszczeń obligacyjnych lub rzeczowych do użytkowania gruntów tego rodzaju. Przepustki gospodarcze uprawniają do przekraczania granicy i do pobytu poza linią graniczną co do terminu i przestrzeni tylko o tyle, o ile tego wymaga zagospodarowanie i użytkowanie gruntów, których położenie geograficzne winno być oznaczonym w przepustce.

2. Postanowienia ustępu 1 odnoszą się tylko do tych gruntów posiadłości ziemskich, dla których w chwili wejścia w moc obowiązującą niniejszego układu istniały już warunki, wymagane dla wystawiania przepustek gospodarczych.

3. Przepustki gospodarcze mają ważność na przeciąg roku kalendarzowego, winny być jednak niebawem zwrócone, jeżeli odpadł powód, dla którego je wystawiono.

4. Za wystawienie przepustek gospodarczych opłaca się należność 60 mk. polskich lub 5 mk. niemieckich.

5. Dla wydawania przepustek gospodarczych należy używać formularzy brązowych.
Art. 8.

1. Przepustki do jednorazowych podróży, przepustki stałe i nadzwyczajne uprawniają do przekraczania granicy w punktach przejściowych, wyszczególnionych w przepustce. Właściwe władze administracyjne II instancji obu stron zawierających układ oznaczają po obopólnym porozumieniu się punkty przejściowe i podadzą je do wiadomości publicznej.

2. Przepustki gospodarcze uprawniają do przekraczania granicy również poza stałymi punktami przejściowymi wszędzie tam, gdzie tego wymagać będzie konieczność wykonania robót gospodarczych. Punkty przejściowe winny być ustalone przez właściwe władze celne obu stron zawierających układ w porozumieniu z zainteresowanymi osobami za uwzględnieniem faktycznych potrzeb gospodarczych.
Art. 9

1. Przekroczenie granicy na podstawie przepustek, określonych w artykule 3, dozwolone jest regularnie w godzinach dziennych, a mianowicie w czasie od 1 kwietnia do 30 września od godz. 7-mej rano do 9-tej wieczorem (czas polski) czyli od godz. 6-ej rano do 8-mej wieczorem (czas niemiecki), a w czasie od 1 października do 31 marca od godz. 8-mej rano do 7-mej wieczorem (czas polski) czyli od godz. 7-mej rano do 6-ej wieczorem (czas niemiecki). Władze miejscowe obu stron zawierających układ mogą na mocy bezpośredniego porozumienia zmienić czas do przekraczania granicy wyż. ustalony. Istniejące zapory graniczne należy otwierać na czas i nie wolno ich przedwcześnie spuszczać.

2. Przepustki gospodarcze uprawniają w czasie od 1 maja do 30 września do przekraczania granicy począwszy od godz. 5-tej rano (czas polski) czyli od 4-tej rano według czasu niemieckiego.

3. Przy wykonywaniu zawodowych obowiązków uprawniają przepustki dla księży i ich pomocników, dla lekarzy, weterynarzy dla akuszerów do przekraczania granicy także nocą. To samo dozwala się też innym osobom w razie wypadków nagłych i ważnych, jako w razie powodzi dozorcóm upustów.

4. Przekraczanie granicy koleją żelazną nie podlega ograniczeniom co do czasu, przewidzianego powyżej.
Art. 10.

Obie strony zawierające układ zastrzegają się co do przeprowadzenia w obopólnym porozumieniu oraz w miarę potrzeby zmiany w postanowieniach o należnościach, przewidzianych w artykułach 4, 5 i 7.
Art. 11.

Członkowie Związków Straży pożarnych jednej ze stron zawierających układ, którzy są odpowiednio oznaczeni, mają w celu niesienia pomocy przy pożarach na terytorjum strony drugiej prawo przekraczania granicy z narzędziami i furgonami swymi w miejscach, które okażą się wedle okoliczności dogodnymi, — przy tem mogą

nie posiadać określonych w artykule 3, przepustek oraz mają prawo przebywać na terytorjum strony drugiej przez czas udzielania pomocy, z tem jednakże zastrzeżeniem, że winni poddać się kierownictwu osoby, właściwej wedle przepisów wydanych na miejscu pożaru.

II. Ułatwienia rzeczowe.

1. Celem ułatwienia obustronnego ruchu granicznego w obwodach celnych wydaje się zarządzenia, zawarte w ustępie 2, pod lit. a), b), c), d). Za celne obwody graniczne należy uważać te obszary, które leżą po obu stronach wspólnej linii granicznocelnej, a które każda ze stron zawierających układ na swym obszarze uzna jako takie. Szerokość granicznego obwodu celnego nie może być ustaloną po żadnej stronie bez przyzwolenia strony drugiej ponad 10 kilometrów.

2. a) Mieszkańcy granicznego obwodu celnego mogą ze sobą zabierać tam i z powrotem bez cła i wszelkich opłat żywność dla własnej potrzeby na czas pobytu na terenie przeciwległego, granicznego obwodu celnego, jednakowoż nie ponad 1 kilogram, w czem najwyżej 1/4 kilograma mięsa lub tłuszczu z wyłączeniem jednak masła. Również wolno im przy przekraczaniu granicy przewieźć ze sobą papierowe pieniądze polskie wzgl. niemieckie do wysokości 3000 mk. polskich lub 600 mk. niemieckich na miesiąc.

b) Te przedmioty własnej potrzeby mieszkańców danego celnego obwodu granicznego, które w przeciwległym celnym obwodzie granicznym winny być w sposób rzemieślniczy przekształcone, odrobione lub naprawione, można w tym celu przewieźć bez cła i bez wszelkich opłat, a następnie po dokonanej przeróbce i t. d. można je do swego kraju napowrót przewieźć, również bez cła i wszelkich opłat. Również wolno mieszkańcom celnych obwodów granicznych jednak ze sron układ zawierających przewozić przez granicę bez cła ani innych opłat przedmioty produkcji rolnej, jako to: zboże, nasiona olejne, konopie, len, drzewo i korę do przemiału, wytłoczenia, przetrznięcia lub przetarcia i t. d., przyczem mieszkańcy winni używać młynów i innych odpowiednich przetwórní, położonych w obrębie bezpośrednio przeciwległego celnego obwodu granicznego; przedmioty takie wolno mieszkańcom w tym celu po przeróbce ich przewozić z powrotem, i to w ilości i wadze, odpowiadającej wadze i ilości surowego przedmiotu. Zastrzega się co do wyżej wspomnianych ulg, iż odnoszą się one do przedmiotów koniecznych dla własnej potrzeby.

c) Mieszkańcy obustronnych granicznych stref celnych mogą w celu chwilowego użytku w przeciwległej strefie celnej przewozić bez cła i innych opłat tam i z powrotem przybory do Komunji św.

i do namaszczenia, oraz książki przeznaczone do religijnego użytku, narzędzia rzemieślnicze i inne, oraz instrumenta i maszyny. Nie narusza to w niczem zakazów przywozu i wywozu. Na przewóz aktów adwokackich, projektów i rysunków technicznych potrzeba specjalnego zezwolenia właściwej władzy administracyjnej.

- d) Właściciele gruntów przeciętych granicą lub takich, których wspólność gospodarcza została przez granicę naruszona, a które uzyskiwane w celach rolniczych lub leśnych, położone są w celnym obwodzie granicznym, tworząc pojedynczo lub w większej ilości gospodarczą jednostkę, mogą bez cła i innych opłat przewozić tam i z powrotem potrzebne dla zagospodarowania tych gruntów zwierzęce i roślinne nawozy, nasiona i ziarno, rozsady i sadzonki do zalesienia oraz uzyskane z tych gruntów plony i inne produkty rolne, narzędzia i podwozy wraz z żywym inwentarzem roboczym, jak niemniej niżej wyliczone zawarte w ziemi składniki, a mianowicie: kamienie naturalne, żwir, piasek, glinę, glinę (ił). To samo odnosi się też do drzewa, wiklin i torfu, o ile te przedmioty służą do zaspokojenia własnej potrzeby. Metale i węgiel, oraz tym podobne przedmioty ziemne, które stanowią przedmiot eksploatacji górniczej, jak niemniej i nafta nie podlegają powyższemu ulgom. Wyżej wykazani uprawnieni, mogą również przeprowadzać tam i z powrotem przez granicę z uwolnieniem od cła i innych opłat bydło, stanowiące ich inwentarz gospodarczy na pastwiska trwałe lub czasowe, na grunty, położone po przeciwległej stronie granicy. Równouprawnionymi z właścicielami są osoby, użytkujące obszary lub kawałki ziemi na mocy jakiegokolwiek tytułu prawnego.

3. W wypadkach, przewidzianych niniejszymi postanowieniami nie potrzeba pozwolenia osobnego na wywóz lub przewóz przedmiotów wyliczonych w ustępie 2, a), b) i d) i to bez względu, czy dla tych przedmiotów niestnieją zakazy wywozu lub przywozu.

Art. 13.

1. Władze celne obu stron zawierających układ są uprawnione do wydawania zarządzeń kontrolnych, koniecznych dla udaremnienia nadużyć przy korzystaniu z ulg, przewidzianych w artykule 12. W razie potrzeby władze te porozumieją się między sobą w powyższym przedmiocie. Zarządzenia wydane przez władze jednej strony, mogą uzyskać moc obowiązującą dopiero po upływie jednego tygodnia od chwili kiedy zostały podane do wiadomości strony drugiej.

2. Przedmioty oznaczone w artykule 12 ustęp 2 b) i c), mogą być dopiero po uprzednim uwiadomieniu przewożone przez granicę i to tylko przez komory, ustalone przez obopólne porozumienie władz celnych. Ograniczenie to nie stosuje się do rzemieślników i robotników, którym

się zezwala, aby granicę przekraczali, niosąc ze sobą zwyczajne narzędzia robocze, jak: młoty, piły, łopaty, siekiery i t. d.

3. Co do przewożenia maszyn i zwierząt stawia się następujące warunki:

a) maszyny [artykuł 12 ustęp 2 c), d)].

Właściciel maszyny winien przy równoczesnym szczegółowym opisanu wzgl. określeniu tych maszyn u władz celnych obu stron zobowiązać się, że odstawi je z powrotem po skończeniu robót. Kaucji gwarancyjnej za to żądać nie wolno. Osoby, którym powierzono przewiezienie maszyn przez granicę, winny mieć ze sobą zaświadczenie tożsamości maszyny i okazać je na żądanie właściwych władz,

b) zwierzęta (artykuł 12, ustęp 2 d).

Obopólnym władzom celnym winien być doręczony, potwierdzony przez miejscową policję wykaz ogólnego stanu zwierząt właściciela gruntu w wypadku zaś większej liczby majątków (gruntów) stan zwierząt tego majątku, na którym one zwyczajnie przebywają. Wykaz ten winien być w miarę potrzeby kwartalnie uzupełniany i zawierać zobowiązanie właściciela, że bydło to napowrót odprowadzi do miejsca zwykłego postoju. Prowadzący transport bydła ma mieć przy sobie dla każdej sztuki zaświadczenie, w którym uwidoczniony jest dokładny opis tego zwierzęcia. O ile rozchodzi się o drób, owce i kozy, wystarczy podać w wykazie ich ogólną liczbę. Konie winny mieć znak wypalane lub też plomby wszczepione w grzywę lub w ogon, bydło rogate i nierogacizna winny mieć znak palone lub plomby w uszach. Zmiany, które zajdą w czasie przebywania zwierząt po drugiej stronie granicy skutkiem pomnożenia się, musi właściciel lub przewodnik transportu podać jaknajrychlej do wiadomości władz celnych obu stron. Mleko i jego przewozy jak niemniej mięso zwierząt dorżniętych winny być przewiezione do tego kraju, gdzie znajduje się główna siedziba gospodarza. Władze celne mogą jednak ze względów praktycznych przyzwolnić na wyjątki.

III. Postanowienia ogólne i końcowe.

Art. 14.

Niniejszy układ nie dotyczy tej części granicy, która przechodzi przez Górnośląski obwód plebiscytowy.

Art. 15.

Każda ze stron układ zawierających zastrzega sobie prawo tymczasowego lub stałego wyjęcia z pod przepisów niniejszego układu poszczególnych miast, położonych w swym pasie granicznym oraz ograniczenia dla tych miast ulg, przewidzianych w układzie.

Art. 16.

1. Postanowienia rozdziału I i II nie naruszają stosowania ustawowych przepisów celnych — o ile w treści niniejszego układu nie powzięto co do tego postanowienia — a również nie naruszają one policyjnych przepisów zdrowotnych i weterynaryjnych obu stron.

2. Postanowienia rozdziału I i II mogą być w razie ogólnego zamknięcia granicy zawieszane przejściowo także z innych powodów, aniżeli ze względów policyjno-zdrowotnych lub policyjnoweterynaryjnych. O ile takiego zarządzenia nie podano uprzednio dość wcześniej do publicznej

wiadomości, należy również w czasie trwania zamknięcia granicy zezwolić osobom zaopatrzonym w przepustkę na powrót przez granicę.

Art. 17.

1. Poza ulgami, przewidzianymi w rozdziale i mogą być przyznane dalsze ulgi w razie nadzwyczajnej potrzeby drogą bezpośredniego porozumienia się właściwych urzędów obu stron zawierających układ. Ulgi te mogą być tego rodzaju, że wystawienie przepustek może być powierzona takim urzędowi wzgl. władzom, których siedziba leży korzystniej niż siedziba tych władz, które są w zasadzie uprawnione do wystawiania przepustek (art. 3, ust. 4).

2. Gdzie tego wymagać będą stosunki gospodarcze, a okaże się to dozwolonem, mogą w bezpośrednim porozumieniu powołane władze i urzędy obu stron zawierających układ ustanowić ulgi, idące dalej niż ulgi, wyszczególnione w rozdziale II dla przewozu drzewa, które przy ścinaniu spadnie poza linię graniczną, — dla wydobycia piasku z własnych lub dzierżawnych gruntów, położonych poza granicą, dla czerpania wody dla własnego użytku gospodarczego. W ten sam sposób mogą również ulec zmianie lub być uzupełnione postanowienia artykułu 12 ustęp 2a) do c).

Art. 18.

1. Każda ze stron zawierających układ prześle stronie drugiej wykaz swych gmin i obszarów dworskich, których mieszkańcy są uprawnieni do otrzymywania przepustek, określonych artykułem 3. Zestawienie to winno być odpowiednio uzupełnione, o ile po jego sporządzeniu zastosowano przepisy artykułu 15.

2. Strony zawierające układ podadzą sobie obopólnie te władze wzgl. urzędy, które należy uważać jako takie po myśli artykułu 3 ustęp 4, artykułu 8 ustęp 1, 2, artykułu 9 ustęp 1, artykułu 12 ustęp 2, pod c), artykułu 13 i artykułu 17, ustęp 1, 2.

Art. 19.

1. Właściwe władze administracyjne drugiej instancji (wojewodowie, prezydenci rejencji. Dyrekcja Cei, władze skarbowe) winny w razie pojawienia się przeszkód przy przeprowadzeniu niniejszego układu, porozumieć się ze sobą bezpośrednio celem usunięcia takich trudności.

2. Władze jednej ze stron, wymienione w ustępie 1 winny każdorazowo niezwłocznie powiadamiać odpowiednie władze strony przeciwnej o zmianach postanowień, powziętych w rozdziałach I i II układu, zarządzonych przez nie (przez władze jednej strony) w swym obwodzie w myśl artykułów 15 i 16 niniejszego układu.

Art. 20.

1. Układ ten winien być ratyfikowany w jak najkrótszym czasie i wejść w życie z chwilą wymiany dokumentów ratyfikacyjnych.

2. Układ ten traci swą ważność z dniem 31 grudnia 1924 r. — o ile zawierające go strony nie porozumieją się przed dniem 30 września 1924 r. co do dalszego jego przedłużenia. Każda ze stron zawierających ten układ może wypowiedzieć go już wcześniej z terminem 3 miesięcznym przed końcem każdego kwartału kalendarzowego.

Układ ten sporządza się w dwóch pierwiopisach w językach polskim i niemieckim

w Poznaniu, dnia 29 kwietnia 1922 r.

Aleksander Szembek.

Paul Eckardt.

PROTOKÓŁ KOŃCOWY

do polsko-niemieckiego układu o ulgach w ruchu granicznym.

Przy podpisaniu w dniu dzisiejszym układu polsko-niemieckiego o ulgach w ruchu granicznym doszli obustronni pełnomocnicy jeszcze do porozumienia w punktach następujących:

I. do artykułu 1. ustęp 1.

Zważywszy, że szereg parafii przecięty został przez polsko-niemiecką granicę, nie należy utrudniać duszpasterzom, których siedziba urzędowa znajduje się na obszarze jednej ze stron, a którzy muszą wykonywać urzędowe czynności w obwodzie takich przeciętych parafii i na obszarze drugiej strony oraz osobom, należącym do ich zawodowego otoczenia, jak kościelnym, ministrantom i t. d. możliwości swobodnego wykonywania swych funkcji duszpasterskich na tym obszarze, — o ile wykażą się w posiadaniu przepustek, przewidzianych w artykule 3.

II. do artykułu 1 ustęp 1, 2, artykułu 2 ustęp 2, artykułu 12 ustęp 1.

Obie strony zawierające układ zastrzegają się co do porozumienia się w razie powstania potrzeby rozszerzenia z 10 na 15 kilometrów strefy, określonej w artykule 1 ustęp 1 i 2, w artykule 2 ustęp 2, oraz w artykule 12, ustęp 1.

III. do artykułu 3 ustęp 1.

Postanowienia niniejszej umowy nie naruszają w niczem należącego do władz obu stron zawierających układ prawa odmowy w wydawaniu przepustek, przewidzianych w artykule 3, o ile ustawowe krajowe przepisy paszportowe sprzeciwiają się uprawnieniu do podróży.

IV. do art. 5 ustęp 1.

Ulg, przewidzianych w artykule 5 ustęp 1 należy udzielać lekarzom, weterynarzom, akuszerkom, duszpasterzom i innym sługom kościelnym, funkcjonariuszom spółek wodnych i meljoracyjnych oraz zakładów wodociągowych, robotnikom, rzemieślnikom, osobom uczającym się na nabożeństwo do kościoła w obrębie swej parafii oraz dzieciom, uczęszczającym na naukę religii, udzielaną przez właściwego duszpasterza. Rządy obu stron zawierających układ zastrzegają sobie porozumienie się, o ileby zaszła potrzeba rozszerzenia powyżej wyszczególnionego zestawienia osób.

V. do artykułu 12 ustęp 2 d).

Na wywóz i dowóz wiklin ponad własne zapotrzebowanie gospodarcze zezwala się stosowanie do warunków, przewidzianych w artykule 13 ustęp 2 d), o ile rozchodzi się o plantacje wikliny, istniejące w chwili wejścia w życie niniejszego układu za uiszczeniem opłaty, wynoszącej 2% przeznaczony do wywozu ilości wikliny.

VI. do artykułu 12 ustęp 2 d).

A. W protokole Komisji dla ustalenia granic polsko-niemieckich z dnia 3 września 1920 r. — zestawienie tych uprawnień, które winny być uregulowane przez układ państwowy — postanowiono co następuje:

1 pod 2 „w gminie Czemanowo (Rauschendorf)“
 „że w gminie Czemanowo (Rauschendorf) właściciele budynków, które w tej gminie do Polski przypadły, mają prawo, w okresie najbliższych 3 lat budynki te rozebrać i uzyskane w ten sposób materiały budowlane przenieść wzgl. przewieźć na stronę przeciwną z uwolnieniem od cła“.

2. pod 3, — analogicznie dla gmin Wielkich Kozarzyn, Ciecholew, Hohenkamp, Kupfermühl.

d) „Właściciel majątku Ciecholewy i folwarku Sosnow ma do 31 grudnia 1922 r. zapewnione ulgi ruchu granicznego między swym głównym majątkiem i folwarkiem celem możności prowadzenia jednolitej gospodarki na obu tych obiektach. Pod ulgami temi rozumie się wymianę między głównym majątkiem a folwarkiem żywego inwentarza pociągowego i użytkowego oraz zaprzęgowego, dalej zboża do siewu, nawozów i maszyn rolniczych“.

B. W uzupełnieniu opisu granicy w odcinkach Ba) Bb) zaś do protokołu odbytego dnia 3 września 1922 r. głównego posiedzenia Komisji Granicznej w Gdańsku oświadczono co następuje:

„Niemiecka delegacja uznaje, że stosownie do decyzji Komisji Granicznej całe części drogi Kowale-Sałakowo, która znajduje się w parceli 360, należącej do Ferdynanda Lemke, musi być wcieloną do Polski. Z takiego objaśnienia opisu wynika, że północno-zachodnia część parceli 360 b zostaje odcięta od Niemiec. Polska delegacja zobowiązuje się spowodować ze swej strony wszystko potrzebne, aby właścicielowi Lemke, którego posiadłość częściowo z powodu wyżej wymienionej zmiany granicy przypada do Polski, przez przeciąg 5 lat przy zagospodarowywaniu tej do Polski przypadłej części nie robiono trudności i żeby ta umowa została potwierdzona przez układ państwowy między Polską a Niemcami“.

C. Na posiedzeniu zaś plenarnem Komisji Granicznej, odbytem w Grudniędzu 15. XI. 1920 r. postanowiono co następuje:

„Parcela 103/37, która należy do Franciszka Kasprowicza z Wansen pozostaje jednak po stronie niemieckiej. Celem zapewnienia p. Kasprowiczowi prawa swobodnego wywozu wapna do Polski — spisany będzie odnośny protokół“.

Powyższe pod A 1 i C wymienione ulgi pozostają zapewnione nawet w wypadku, o ile wychodzą poza ramy ulg, przewidzianych w niniejszej umowie.

Uprawnienia wymienione pod A 2 i B uważać należy za uskutecznione przez postanowienia w artykule 12 i w artykule 13 niniejszej umowy. Przewidzianych tam ulg udzieli się właścicielowi majątku Ciecholewy aż do 31 grudnia 1922 r., właścicielowi Lemke, aż do 3 września 1925 r. nawet gdyby układ przed tym okresem został rozwiązany.

VII. do artykułu 16 ustęp 1.

Obie strony układ zawierające postanawiają, że o sposobie wykonywania przepisów policji zdrowotnej i weterynaryjnej z uwagi na ułatwienia, które dla powiatów granicznych układ niniejszy przewiduje, ma przyjść do skutku osobne porozumienie.

VIII. do artykułu 20 ustęp 1.

Zastrzega się późniejsze ustalenie terminu wejścia w życie umowy tej na odcinku granicy od punktu, gdzie się zbiegają obecnie granice Polski, Prus Wschodnich i Litwy aż do szosy, która prowadzi z Ełku do Grajewa.

IX. Przepisy niniejszego układu nie przesądzą w niczem właściwych postanowień przyjętej obopólnej umowy handlowej.

Niniejszy protokół końcowy winien być uważany jako część istotna układu, równocześnie z nim winien być ratyfikowanym i posiadać tę samą ważność oraz trwać równie długo.

Poznań, dnia 29 kwietnia 1922 r.

Aleksander Szembek.

Paul Eckardt.

Zaznajomiwszy się z powyższym Układem, uznaliśmy go i uznajemy za słuszny zarówno w całości, jak i każde z zawartych w nim postanowień, oświadczamy, że jest przyjęty, ratyfikowany i zatwierdzony i przyrzekamy, że będzie ściśle stosowany.

Na dowód czego wydaliśmy akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

W Warszawie, dnia 12 września 1922 roku.

L. S.

J. Piłsudski.

Przez Naczelnika Państwa

z

Minister Spraw Zagranicznych:

G. Narutowicz.

PROTOKÓŁ

wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Układu pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Rzeszą Niemiecką w sprawie ułatwień, dotyczących ruchu granicznego.

Niżej podpisany pełnomocnik polski,

komisarz Maciej Koczorowski

i niżej podpisany pełnomocnik niemiecki,

Poseł Dr. Paweł Eckardt

spotkali się dzisiaj z polecenia swych Rządów celem wymiany dokumentów ratyfikacyjnych polsko-niemieckiego Układu, dotyczącego ułatwień w ruchu granicznym z dnia 29 kwietnia b. r. Dokumenty te, po zbadaniu i uznaniu za dobre, zostały wymienione.

Poznań, dnia 15 września 1922 r.

(—) Maciej Koczorowski

(—) Dr. Paul Eckardt.

Powyższe podają do ogólnej wiadomości.

Puck, dnia 20 października 1922 r.

Lipski, starosta.

607.

Okólnik Wojewody Pomorskiego z dnia 10. X. 1922 r. w sprawie umieszczania nazwisk w myśl § 15 a Ord. Proced.

Zauważyłem, iż cały szereg kupców i przedsiębiorców nie umieściło na drzwiach swych lokali tablic z imieniem i nazwiskiem właściciela, jak to przepisuje § 15a. Ord. Proc. Wobec tego polecam przeprowadzenie ścisłej rewizji w tym kierunku oraz podawania niestosujących się do postanowień § 15a Ordyn. Proc. do ukarania w myśl § 148 cyfra 14 Ord. Proced.

Toruń, 10. 10. 1922 r.

Wojewoda: (—) Jan Brejski.

Powyższe podają do ogólnej wiadomości. Pp. Sołtysi ogłaszają powyższy okólnik w gminie w sposób przyjęty.

Puck, dnia 18. października 1922 r.

Lipski, starosta.

608.

Obwieszczenie Wojewody Pomorskiego w sprawie ... odszkodowania za świadczenia wojenne. ...

Na zapytanie moje w sprawie zwrotu kwot, wyłożone przez jednostki samorządowe tytułem świadczeń wojennych, jak też w sprawie realizacji odnośnych dokumentów uznań (Vergütungs-

anerkenntnisse) donosi mi Główny Urząd Likwidacyjny w Poznaniu pismem z dnia 7 października 1922 r. L. dz. 9439/22, że niniejsza sprawa zostanie uregulowana w rokowaniach polsko-niemieckich toczących się obecnie.

O tem należy powiadomić interesowane gminy.

O wyniku doniosę w swoim czasie.

Za Wojewodę: w. z. (—) Dr. W o y d a.

Powyzsze podaję do ogólnej wiadomości.

Puck, dnia 19 października 1922 r.

L i p s k i, starosta.

609.

Komunikat Wojewody Pomorskiego z dn. 14 X 22 w sprawie wywozu wikliny z Pomorza.

Produkcja wikliny w kraju stanowi poważną gałąź gospodarstwa i może przynosić pokaźne dochody ludności przez zbyt i przeróbkę wewnątrz kraju i przez wywóz zagranicę. Przemysł ten można wielokrotnie powiększyć i udoskonalić tak przez wprowadzenie racjonalnej plantacji, jak i przez wyzyskanie olbrzymich nadrzecznych odłogów, podatnych pod uprawę. W tym celu zamiarem Rządu jest otoczenie specjalną opieką właściwych plantatorów, t. j. właścicieli lub dzierżawców — hodowców kęp wiklinowych, uwolnienie ich od spekulacji i zachęcenie do intensywniejszej gospodarki.

W tym celu Urząd Przywozu i Wywozu udzielać będzie pozwoleń na wywóz wikliny zagranicę właścicielom i dzierżawcom kęp wiklinowych na podstawie opinii Wydziału Przemysłu i Handlu Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego.

W celu uzyskania opinii, plantatorzy (wzgl. dzierżawcy) winni wnieść podanie (stempel 200 mk. od podania i 50 od każdego załącznika) z dołączeniem wierzytelnego dowodu własności (odpis w księgi gruntowej) lub na dzierżawę, (odpis kontraktu dzierżawy z wyszczególnieniem w podaniu ilości i wielkości kęp, zajętych pod uprawę poszczególnych gatunków wikliny, ilości korowanego surowca, oraz ilości poszczególnych gatunków i rodzajów wikliny, które dany petent zamierza wywieźć zagranicę.

Podanie to powinno być adresowane do Wojewody Pomorskiego (Wydział Przemysłu i Handlu) i złożone u właściwego Starosty (wzgl. prezydenta miasta) który zaopatrzy podanie w niezbędne zaświadczenie co do przestrzeni i gatunku rzeczywiście uprawianej przez petenta wikliny.

Związek producentów wikliny Ziem Zachodnich może powyższe formalności załatwiać dla swoich członków byleby je dokonał dla każdego

członka imiennie i należycie opracowane i udokumentowane wnioski skierował na wyżej przepisanej drodze służbową, przyczem w danym wypačku zaświadczenie pp. Starostów (wzgl. Prezydentów) może być zastąpione odpowiednim zaświadczeniem Izby Przem.-Handlowej, o ile takowa odnośne dane posiada.

Po zaopiniowaniu podanie będzie skierowane do Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu.

Ilość surowca przeznaczonego na eksport, określi opinia Wydziału Przemysłu i Handlu w wysokości nie przekraczającej 75% ogólnej produkcji poszczególnego plantatora, przyczem przy udzielaniu opinii będą brane pod uwagę warunki lokalne a przede wszystkim wewnętrzne zapotrzebowanie wikliny.

Wszelkie wnioski, skierowane na inną drogę lub niedostatecznie udokumentowane, są zupełnie bezcelowe i zaopatrywane nie będą.

Toruń, dnia 14 października 1922 r.

Wojewoda: (—) Jan Brejski.

Powyzsze podaję do wiadomości interesowanych.

Puck, dnia 20 października 1922 r.

L i p s k i, starosta.

610.

Zatwierdzenie przełożonego obszaru dworskiego w Lubocinie.

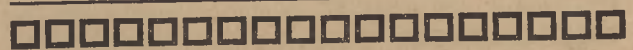
Jako przełożonego obszaru dworskiego w Lubocinie zatwierdziłem p. Alfreda Urnańskiego, dzierżawcę domeny w Lubocinie.

Puck, dnia 19. października 1922 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego.

L i p s k i, starosta.

Dział nieurzędowy

Komitet pomocy wdowom i sierotom po pracownikach morskich

prosi wszystkich pp. sołtysów i przełożonych obszarów dworskich by do 10 listopada podali spis wdów i sierot po pracownikach morskich-prawdziwie biednych, do sekretarza p. Augustyna Szmidkiego w Pucku.

Podział kapitału nastąpi na gwiazdkę.

KOMITET POMOCY WIDOWOM i SIEROTOM PO PRACOWNIKACH MORSKICH.

